

Forslag til bedre struktur og omsorgstilbud for demente.

Antall demente er økende. Det er viktig å stille spørsmål om det er nok fokus og bevissthet på hvordan vi skal møte denne utfordringen fremover. Demens er en underdiagnostisert sykdom. Det er viktig at de som har sykdommen får en diagnose, blant annet for at kommunen skal kunne planlegge omsorgstilbudet fremover. Nye brukere som flytter inn i omsorgsbolig har oftere demens / kognitiv svikt nå enn før.

Tynset Kommune har samme antall definerte plasser for demente nå, som før bygging av nytt sykehjem (ferdigstilt juni 2002). Før den tid var det 10 plasser på Nytrøa, og 12 plasser på skjermet enhet ved Tynset Sykehjem, som leide lokaler i kjelleren ved Tynset Sykehus.

Pr i dag har kommunen demente på alle avdelinger, og mange skulle fått et annet tilbud. Det er flere demente hjemmeboende, og en tilleggsildelse for disse kan forandre behovet for omsorgstilbud veldig raskt.

Flere lever lenger, og diagnosen demens er økende med økt levealder. Denne pasientgruppen må ha et egnet og godt tilbud, slik at omsorgstilbudet i størst mulig grad forebygger vanskelig adferd. Vanskelig adferd og samhandlingssituasjoner vil ofte utløse økt bemanning, og kreve mer 1-til-1 bemanning (dvs. 1 pleier sammen med 1 pasient).

Samfunnsutviklingen med økende sentralisering, hvor den yngre generasjonen flytter til byene, vil føre til at nettverk og nærhet til familie svekkes, og det offentlige må inn tidligere med hjelp til den demente pasienten.

Nye ideer og løsninger for å bedre demensomsorgen:

Nye ideer innen demensomsorgen er å bygge opp naturlige miljøer, som den demente har gjenkjennelighet på fra før. Internasjonalt kommer nå ideene om å bygge små bymiljøer innenfor et fysisk avgrenset område, for at pasienten skal ha større område å bevege seg på, og mer gjenkjennelighet på det livet vedkommende har levd før. Demente er ofte vandrere, de har en uro i seg, som gjør at de har behov for å bevege seg.

Nåværende AD-avdeling gir en dårlig gjenkjennelighet i selve den bygningsmessige utformingen. Fra fellesareal (stue / kjøkken) kan ikke pasientene se natur, og det levende og pulserende livet som foregår utenfor huset. Pasientene ser ut på et minimalt, avgrenset og innebygget område. Det ligger en viss meditasjon, avledning og adspredelse i å se andre mennesker i virksomhet og aktivitet.

Vi som er oppvokst og bor i Østerdalen er vant til å se natur med skog og fjell, og vi er vant til å gå turer. Forskning viser at nærhet til natur øker livskvaliteten.

Nåværende AD-avdeling gir små muligheter for dette, området blir for trangt og innesperret. Det er ingen muligheter for å utvide dette området til å gi økt tilgang til et kvalitativt godt uteområde for demente.

Forslag om Furumoen som et definert omsorgstilbud for demente:

Pr i dag er antallet demente som er hjemmeboende, samt de som bor i de 3 omsorgsboligene i Tynset Kommune, nok til å fylle opp de 15 plassene vi har på Furumoen.

Ut fra vår faglige vurdering, og brede erfaring fra ulike omsorgsnivå og ulike avdelinger gjennom mange ti-år, ser vi at Furumoen Pensjonærhjem med dens beliggenhet, kan bli det beste, mest riktige og fremtidsrettede tilbudet vi kan gi demente pasienter i Tynset Kommune fremover.

Furumoen har et unikt fortrinn med sitt uteområde, hvor pasientene kan bevege seg fritt i et relativt stort uteområde. Uteområdet må avgrenses fysisk mot omliggende trafikkerte veier. Demente er ofte vandrere, og det å ha mulighet til å gå en runde, kan avlede uro og vanskelig adferd. Uteområdet kan utvikles med sansehage, bærbusker og ulike gjenstander og installasjoner, som kan skape gjenkjennelighet og avlede tanker. Her kan kommunen spille på lag med frivillige organisasjoner. Slikt samspill resulterte i den flotte gapahuken som står på Furumoen i dag. Allerede nå har beboerne stor glede av å bruke gapahuken, de har et mål for turen, og kan hvile seg på benkene. Vi ser nå at beboerne motiverer hverandre gjensidig til å gå en tur i Furumoskogen.

På Furumoen har vi allerede en naturlig aktivitetspark. Myndighetene i dag har fokus på 1 times aktivitet, og med et stimulerende uteområde er mange beboere sjøgående og aktiviserer seg sjøl på dette området. Det kan frigjøre små øyeblikk av tid for ansatte i en meget travel arbeidshverdag, hvor vi ansatte registrerer stadig nye krav og økende arbeidsmengde.

Vi ser at det trengs bygningsmessige endringer for å få det mest mulig optimalt. Det er gitt innspill på det området til helse- og omsorgssjef Øystein Kyrre Johansen tidligere.

Håper dette kan være konstruktive innspill i arbeidet videre med utviklingen av pleie og omsorg i Tynset Kommune.

Med vennlig hilsen

Ansatte på Furumoen.